EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 25.4.2025
COM(2025) 166 final

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET OCH EUROPAPARLAMENTET

Årlig rapport om Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/1925 om öppna och rättvisa marknader inom den digitala sektorn och om ändring av direktiv (EU) 2019/1937 och (EU) 2020/1828 (förordningen om digitala marknader)

I. INLEDNING

(1) Denna rapport riktar sig till Europaparlamentet och Europeiska unionens råd. I rapporten beskrivs de åtgärder som Europeiska kommissionen (*kommissionen*) har vidtagit inom ramen för förordning (EU) 2022/1925[1] (förordningen om digitala marknader, *förordningen*) under 2024, i enlighet med artikel 35 i förordningen[2].

(2) Den första årliga rapporten om kommissionens verksamhet i samband med förordningen antogs den 6 mars 2024[3]. I den första årliga rapporten lämnade kommissionen främst information om dess beslut från september 2023 om att beteckna Alphabet, Amazon, Apple, ByteDance, Meta och Microsoft som grindvakter.

(3) Kommissionen betecknade i maj 2024 Booking som grindvakt för sin onlinebaserade förmedlingstjänst Booking.com och kompletterade i april betecknandet av Apple som grindvakt med ytterligare en central plattformstjänst, företagets operativsystem iPadOS.

(4) Kommissionen avslutade också fyra marknadsundersökningar, varav en del hade inletts 2023. De marknadsundersökningar som inleddes 2023 rör motargument som lämnats in av företag jämte deras underrättelser och där företagen hävdar att de, även om de uppnår tröskelvärdena för att betecknas som grindvakter, inte uppfyller kraven för en sådan beteckning. Vid marknadsundersökningarna och det kvalitativa betecknandet av iPadOS sökte man expertråd från den rådgivande kommittén för digitala marknader[4].

(5) Under 2024 inleddes förordningens genomförande- och verkställighetsfas, med den 7 mars 2024 som tidsfrist för efterlevnad för de företag som betecknats som grindvakter den 5 september 2023. Kommissionen förde en dialog om regleringsfrågor med alla företag som betecknats som grindvakter och inledde sex utredningar om bristande efterlevnad avseende tre grindvakter: Alphabet, Apple och Meta. I två av förfarandena framförde kommissionen preliminära resultat[5]. Kommissionen har dessutom tillkännagivit preliminära utredningsåtgärder beträffande Amazon[6].

(6) Kommissionen inledde också två förfaranden för att specificera Apples interoperabilitetsskyldigheter enligt förordningen och framförde preliminära resultat där man bad om återkoppling från tredje parter om vilka åtgärder Apple bör vidta för att säkerställa en effektiv interoperabilitet[7].

(7) Parallellt med sina övervaknings- och verkställighetsåtgärder höll kommissionen flera

[1] EUT L 265, 12.10.2022, s. 1.
[2] Enligt artikel 35 i förordningen ska kommissionen överlämna en årlig rapport om genomförandet av förordningen och om de framsteg som gjorts för att uppnå dess mål. Detta är den andra rapporten av detta slag och den omfattar det andra året då förordningen var tillämplig och genomfördes.
[3] Rapport från kommissionen till rådet och Europaparlamentet: Årlig rapport om Europaparlamentets och rådets förordning om digitala marknader (2022/1925), COM(2024) 106 final.
4 Den rådgivande kommittén för digitala marknader stöder kommissionen i antagandet av genomförandeakter inom ramen för förordningen. Den klassas som kommitté enligt förordning (EU) nr 182/2011 och verkar i enlighet med sin arbetsordning. Den rådgivande kommittén för digitala marknader deltog i alla fyra marknadsundersökningar och sammankallades den 1 februari, den 20 mars och den 4 oktober 2024.
[5] https://digital-markets-act.ec.europa.eu/commission-sends-preliminary-findings-meta-over-its-pay-or-consent-model-breach-digital-markets-act-2024-07-01_en och https://digital-markets-act.ec.europa.eu/commission-sends-preliminary-findings-apple-and-opens-additional-non-compliance-investigation-2024-06-24_en..
[6] https://digital-markets-act.ec.europa.eu/commission-opens-non-compliance-investigations-against-alphabet-apple-and-meta-under-digital-markets-2024-03-25_en.
[7] https://digital-markets-act.ec.europa.eu/commission-starts-first-proceedings-specify-apples-interoperability-obligations-under-digital-2024-09-19_en och https://digital-markets-act.ec.europa.eu/commission-seeks-feedback-measures-apple-should-take-ensure-interoperability-under-digital-markets-2024-12-19_en.

möten med grindvakter och flera olika berörda tredje parter, däribland företagsanvändare, utvecklare, företag som konkurrerar med grindvakter, branschorganisationer, det civila samhällets organisationer och kundrepresentanter. Kommissionen anordnade också flera workshoppar om efterlevnad, som gav berörda parter möjlighet att få inblick i grindvakternas efterlevnadslösningar. Under 2024 höll högnivågruppen för förordningen om digitala marknader dessutom flera möten och beslutade att inrätta tre tematiska undergrupper om data, interoperabilitet och artificiell intelligens. Detta underlättade samarbetet och främjade en samarbetsdialog med de europeiska regleringsmyndigheterna[8].

(8) Följande avsnitt ger en omfattande översikt över kommissionens genomförande av förordningen och de framsteg som gjorts för att uppnå dess mål under 2024. Avsnitt II innehåller information om betecknanden och annan verksamhet som inte omfattar övervakning. I avsnitt III beskrivs övervakningen av grindvakternas efterlevnad. I avsnitt IV behandlas rapporteringskraven för grindvakter när det gäller konsumentprofileringsmetoder. I avsnitt V beskrivs samarbetet och samordningen mellan kommissionen och de nationella myndigheterna. I avsnitt VI beskrivs slutligen det arbete som utförts av högnivågruppen.

II. BETECKNANDEN OCH ANNAN VERKSAMHET SOM INTE OMFATTAR ÖVERVAKNING

1. Underrättelser, betecknanden och marknadsundersökningar

(9) Enligt artikel 3.3 i förordningen måste företag underrätta kommissionen när de centrala plattformstjänster som de tillhandahåller uppnår de tröskelvärden som fastställs i artikel 3.2 i förordningen. Enligt artikel 3.5 i förordningen kan dock ett företag som uppnår dessa tröskelvärden lägga fram tillräckligt underbyggda argument för att det inte ska betecknas som grindvakt.

(10) Kommissionen mottog under 2024 underrättelser från Booking, ByteDance och X i enlighet med artikel 3.3 i förordningen[9].

(11) Den 1 mars 2024 underrättade Booking kommissionen om att företaget uppnådde de tröskelvärden som anges i artikel 3.2 i förordningen avseende sin onlinebaserade förmedlingstjänst Booking.com. Till följd av detta betecknade kommissionen den 13 maj 2024 Booking som grindvakt för denna centrala plattformstjänst[10]. Bookings skyldighet att efterleva förordningen inleddes den 14 november 2024, sex månader efter att företaget betecknats som grindvakt[11].

(12) Den 1 mars 2024 underrättade ByteDance kommissionen om att företaget uppnådde de tröskelvärden som anges i artikel 3.2 i förordningen avseende sin onlinebaserade annonseringstjänst TikTok Ads. ByteDance lämnade även in ett motargument i enlighet med artikel 3.5 i förordningen och hävdade att TikTok Ads inte uppfyllde kraven för en viktig ingång för företagsanvändare för att nå slutanvändare. Den 13 maj 2024 godtog kommissionen det motargument som TikTok lade fram i fråga om företagets onlinebaserade annonseringstjänst TikTok Ads. Motargumentet godtogs

[8] Högnivågruppen för förordningen om digitala marknader består av följande organ och nätverk av regleringsmyndigheter: Organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation (Berec), Europeiska datatillsynsmannen och Europeiska dataskyddsstyrelsen (EDPS/EDPB), Europeiska konkurrensnätverket, nätverket för konsumentskyddssamarbete (CPC) och den europeiska gruppen av regleringsmyndigheter för audiovisuella medietjänster (Erga).

[9] https://digital-markets-act.ec.europa.eu/latest-news_en.

[10] Kommissionens beslut, ärende DMA.100019 – Booking - Online Intermediation Services – Verticals: https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/4360/OJ.

[11] https://digital-markets-act.ec.europa.eu/booking-must-comply-all-relevant-obligations-under-digital-markets-act-2024-11-14_en.

direkt inom 45 arbetsdagar, eftersom företaget visade att dess tjänst inte uppfyller kraven i artikel 3.1 i förordningen[12].

(13) Den 1 mars 2024 lämnade X in underrättelser om sin onlinebaserade tjänst för sociala nätverk, X, och sin onlinebaserade annonseringstjänst, X Ads, som båda åtföljdes av motargument som gör gällande att X, även om företaget uppnår de relevanta tröskelvärdena, inte uppfyller kraven för att vara en viktig ingång för företagsanvändare för att nå slutanvändare[13]. Den 13 maj 2024 antog kommissionen ett beslut om att direkt godta motargumentet gällande X Ads[14], och inledde i ett separat beslut en marknadsundersökning enligt artikel 17.3 i förordningen för att bedöma huruvida den onlinebaserade sociala nätverkstjänsten X bör betecknas som grindvakt[15]. Efter en djupgående marknadsundersökning[16] drog kommissionen den 16 oktober 2024 slutsatsen att den onlinebaserade sociala nätverkstjänsten X inte var en viktig ingång för företagsanvändare för att nå slutanvändare. Kommissionen beslutade därför att godta motargumentet och inte beteckna X som grindvakt[17]. Beslutet antogs efter ett möte i den rådgivande kommittén för digitala marknader, som den 4 oktober 2024 avgav ett positivt yttrande om beslutet.

(14) Under 2024 avslutade kommissionen även de motargumentsrelaterade marknadsundersökningar som den hade inlett den 5 september 2023 för att avgöra om Apple skulle betecknas som grindvakt för iMessage, och Microsoft skulle betecknas som grindvakt för Bing, Edge och Microsoft Advertising. Efter djupgående marknadsundersökningar beslutade kommissionen att inte beteckna Apple[18] och Microsoft[19] som grindvakter för dessa tjänster. Besluten antogs efter ett möte i den rådgivande kommittén för digitala marknader, som den 1 februari 2024 avgav ett positivt yttrande om besluten.

(15) Den 29 april 2024 betecknade kommissionen Apple som grindvakt för dess centrala plattformstjänst iPadOS på grundval av en ingående marknadsundersökning som inleddes i september 2023[20]. Beslutet antogs efter ett möte i den rådgivande kommittén för digitala marknader, som den 20 mars 2024 avgav ett positivt yttrande om beslutet. Apples skyldighet att efterleva förordningen inleddes den 4 november 2024, sex månader efter betecknandet.

(16) Med betecknandet av Booking som grindvakt för dess onlinebaserade förmedlingstjänst (Booking.com) och Apple för dess operativsystem (iPadOS) ökade det totala antalet betecknade grindvakter 2024 från 6 till 7 företag, medan antalet

[12] Ärende DMA.100042 – ByteDance – Online advertising services: https://ec.europa.eu/competition/digital_markets_act/cases/202441/DMA_100042_134.pdf.
[13] I nästa avsnitt i den årliga rapporten om förordningen om digitala marknader undersöks hur kommissionen har svarat på motargumenten. För ytterligare uppgifter se: *Marknadsundersökningar och motargument.*
[14] Ärende DMA.100232 X – Online advertising services: https://ec.europa.eu/competition/digital_markets_act/cases/202441/DMA_100232_44.pdf.
[15] Ärende DMA.100041 - X - Online social networking service: https://ec.europa.eu/competition/digital_markets_act/cases/202441/DMA_100041_631.pdf.
[16] Inbegripet bidrag från företagsanvändare av X och andra leverantörer av onlinebaserade sociala nätverkstjänster.
[17] Detta beslut har ännu inte offentliggjorts.
[18] Ärende DMA.100022 Apple – number-independent interpersonal communications services: https://ec.europa.eu/competition/digital_markets_act/cases/202416/DMA_100022_2757.pdf.
[19] Ärendena DMA.100015 Microsoft Online search engines; DMA.100028 Microsoft Web browsers; DMA.100034 Microsoft Online advertising services: https://ec.europa.eu/competition/digital_markets_act/cases/202416/DMA_100015_700.pdf.
[20] Kommissionens beslut, ärende DMA.100047 - Apple – iPadOS: https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/4374/oj.

betecknade centrala plattformstjänster ökade till 24, från de tidigare 22[21].

(17) Kommissionen deltog under 2024 i tre pågående åtgärder för ogiltigförklaring som ByteDance, Meta och Apple ansökte om i november 2023 avseende sina respektive beslut om beteckning. När det gäller ByteDances överklagande avvisade tribunalens ordförande i februari 2024 ByteDances ansökan om interimistiska åtgärder och i juli 2024 bekräftade tribunalen kommissionens beslut att beteckna ByteDance som grindvakt efter en skyndsam handläggning[22]. I september 2024 överklagade ByteDance tribunalens beslut att bekräfta beteckningen av företaget som grindvakt[23].

(18) Kommissionen är även aktiv som svarande i två andra pågående rättsliga förfaranden: i) en talan som väcktes av ByteDances ombud i deras eget namn i augusti 2024 och som bestred kommissionens beslut att avslå begäran om tillgång till handlingar som rör betecknandet av ByteDance som grindvakt[24] och ii) en talan som väcktes vid Europeiska unionens tribunal i juli 2024 av Opera som bestrider betecknandet av Microsoft som grindvakt för dess webbläsare Edge[25].

2. Annan verksamhet som inte omfattar övervakning

(19) Kommissionen har lagt stor vikt vid att förbättra sina utredningsverktyg inom ramen för förordningen sedan den antogs. Den 30 april 2024 lanserade kommissionen ett visselblåsarverktyg för förordningen[26], som liknar det som finns för genomdrivande av antitrustlagstiftningen och för förordning (EU) 2022/2065 (förordningen om digitala tjänster). Detta verktyg gör det möjligt för enskilda att privat och konfidentiellt tillhandahålla information om grindvakters eventuella bristande efterlevnad av sina skyldigheter enligt förordningen[27]. Kommissionen mottog 20 inlagor via detta verktyg under 2024.

(20) I syfte att engagera och informera allmänheten upprätthåller och uppdaterar kommissionen regelbundet förordningens webbplats[28]. På webbplatsen förklaras bakgrunden till förordningen, där finns en sökfunktion för kommissionens officiella akter med koppling till förordningen, den innehåller ett avsnitt med frågor och svar som uppdateras ofta[29], och där finns alla relevanta pressmeddelanden. Kommissionen informerar också om händelser som berör förordningen genom sina konton på sociala medier[30].

(21) Kommissionen beställde under 2024 nio studier, expertrådgivningstjänster eller

---

[21] En schematisk översikt över relevanta grindvakter och centrala plattformstjänster finns på förordningens webbplats: https://digital-markets-act.ec.europa.eu/gatekeepers_en.

[22] Ärende T-1077/23 R Bytedance mot kommissionen, EUT C, C/2024/476, 3.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2317/oj och ärende T-1077/23, Bytedance mot kommissionen, EUT C, C/2024/476, 3.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/476/oj.

[23] Ärende C-627/24 P Bytedance mot kommissionen, EUT C, C/2024/6639, 11.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6639/oj.

[24] Ärende T-433/24 R Batchelor mot kommissionen, EUT C, C/2024/6103, 21.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6103/oj.

[25] Ärende T-357/24 Opera Norway mot kommissionen, EUT C, C/2024/5640, 30.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5640/oj.

[26] https://digital-markets-act.ec.europa.eu/whistleblower-tool_en.

[27] https://digital-markets-act.ec.europa.eu/commission-launches-whistleblower-tools-digital-services-act-and-digital-markets-act-2024-04-30_en.

[28] https://digital-markets-act.ec.europa.eu/index_en.

[29] https://digital-markets-act.ec.europa.eu/about-dma/questions-and-answers_en.

[30] Man kan följa kommissionens nyheter och rapportering om förordningen på flera konton: https://www.instagram.com/DigitalEU/; https://www.linkedin.com/showcase/digital-eu/; https://twitter.com/DigitalEU; https://www.youtube.com/c/DigitalEU; https://www.facebook.com/DigitalEU; https://www.linkedin.com/showcase/dg-competition; https://twitter.com/EU_Competition; https://www.youtube.com/@dgcompetition44.

pilotprojekt med koppling till förordningen.

III. ÖVERVAKNING AV GRINDVAKTERNAS EFTERLEVNAD

1. Övervakning

(22) Grindvakterna måste uppfylla de skyldigheter som fastställs i artiklarna 5, 6, 7, 14 och 15 i förordningen. Kravet på efterlevnad börjar omedelbart efter betecknandet när det gäller skyldigheten att informera kommissionen om koncentrationer (artikel 14 i förordningen) och senast sex månader efter betecknandet när det gäller skyldigheterna och förbuden i artiklarna 5, 6, 7 (enligt artikel 3.10 i förordningen) och 15 i förordningen. För de företag som betecknades den 5 september 2023 löpte denna sexmånadersperiod ut den 7 mars 2024. När det gäller det efterföljande betecknandet av iPadOS den 29 april 2024 skulle Apple också efterleva förordningen för denna centrala plattformstjänst senast den 4 november 2024, medan Booking, som betecknades den 13 maj 2024, skulle efterleva förordningen för Booking.com senast den 14 november 2024.

(23) Sex månader efter betecknandet lämnade alla grindvakter in efterlevnadsrapporter, i enlighet med artikel 11 i förordningen, samt beskrivningar, granskade genom en oberoende revision, av all eventuell teknik för profilering av konsumenter som grindvakten tillämpar på eller använder på sina centrala plattformstjänster, i enlighet med artikel 15 i förordningen. Länkar till de icke-konfidentiella versionerna av dessa dokument har offentliggjorts på kommissionens webbplats för förordningen[31]. Nästa gång grindvakterna skulle lämna in efterlevnadsrapporter var den 7 mars 2025[32]. I rapporterna ska grindvakterna beskriva hur de uppdaterar sina efterlevnadsåtgärder.

(24) Kommissionen har bedömt alla efterlevnadsrapporter som den mottog under 2024 och följt upp deras innehåll med grindvakterna. I mars 2024 anordnade kommissionen sex workshoppar om efterlevnad med berörda tredje parter, en för varje grindvakt som betecknades den 5 september 2023. Ytterligare en workshop anordnades i november 2024 för Booking, efter att företaget betecknats som grindvakt i maj 2024. Workshopparna syftade till att ge tredje parter möjlighet att söka förtydliganden från och ge återkoppling till grindvakterna om deras efterlevnadslösningar. Alla workshoppar var öppna för allmänheten, och företagsanvändare, det civila samhället och näringslivsorganisationer hade prioritet när det gällde fysiskt deltagande. Workshopparna var också tillgängliga online. Alla workshoppar som hölls 2024 spelades in och finns tillgängliga på kommissionens webbplats för förordningen[33].

(25) Utöver workshopparna om efterlevnad och arbetet med efterlevnadsrapporterna[34] samarbetade kommissionen kontinuerligt med grindvakterna och berörda tredje parter genom olika kanaler för att övervaka och bedöma efterlevnaden. Samarbetet omfattade bilaterala möten och tekniska workshoppar där företrädare för grindvakterna och berörda tredje parter träffades. Kommissionen begärde även in upplysningar från grindvakter och tredje parter. Kommissionen uppmuntrade också kontinuerligt grindvakterna att samarbeta direkt med marknadsaktörerna och betonade att detta engagemang är viktigt för att visa att grindvakterna verkligen efterlever förordningen.

(26) Kommissionen övervakade hur grindvakterna hade uppfyllt kraven i artikel 28 i förordningen om att införa en funktion för efterlevnad som måste vara oberoende av grindvakternas operativa funktioner och bestå av en eller flera efterlevnadsansvariga

[31] https://digital-markets-act-cases.ec.europa.eu/reports/compliance-reports och https://digital-markets-act-cases.ec.europa.eu/reports/consumer-profiling-reports.
[32] Detta omfattar inte Booking, som ska lämna in sin nästa rapport den 14 november 2024.
[33] https://digital-markets-act.ec.europa.eu/events/workshops_en.
[34] https://digital-markets-act-cases.ec.europa.eu/reports/compliance-reports.

som har tillräcklig auktoritet och ställning och tillräckliga resurser för att kunna övervaka grindvakternas efterlevnad av förordningen och ge grindvakterna råd om förordningen. Alla företag som betecknats som grindvakter utsåg efterlevnadsansvariga i enlighet med principerna i artikel 28 i förordningen och översände uppgifterna till kommissionen. Kommissionen hade under 2024 två fysiska möten med de efterlevnadsansvariga för varje grindvakt. Syftet med dessa möten var att kommissionen skulle förstå hur funktionen för efterlevnad hade inrättats och organiserats och utvärdera den pågående dialogen om regleringsfrågor. Slutligen antog kommissionen under 2024 lagringsorder om att sex grindvakter – Alphabet, Amazon, Apple, Meta, Microsoft och Booking – skulle bevara handlingar som skulle kunna användas för att bedöma deras efterlevnad av specifika skyldigheter enligt förordningen, i syfte att stödja eventuella efterlevnadsåtgärder[35].

2. Resultat avseende efterlevnaden av artiklarna 5, 6 och 7 i förordningen[36]

(27) I detta avsnitt redovisas kommissionens resultat avseende de teman som omfattas av artiklarna 5, 6 och 7 i förordningen och de åtgärder som kommissionen har vidtagit. Nedanstående exempel är inte uttömmande, utan beskriver de viktigaste åtgärder som kommissionen har vidtagit när det gäller efterlevnaden av förordningen.

a) Ge användarna kontroll över sina uppgifter

(28) Förordningen erkänner betydelsen av data på digitala marknader och betonar att om data ackumuleras hos grindvakterna, och detta innebär att deras konkurrenter får begränsad tillgång till uppgifterna, så kan det leda till mindre öppenhet, färre valmöjligheter för slutanvändarna när det gäller deras personuppgifter och mindre innovation. Särskilt när det gäller öppenhet slår förordningen fast att om grindvakter ackumulerar data via sina plattformstjänster kan detta göra det svårt för andra aktörer att ta sig in på marknader där grindvakterna finns. Med andra ord kan ackumulering av data göra det svårare för nya aktörer att erbjuda sina tjänster på de marknaderna.

(29) På liknande sätt kan öppenheten också undergrävas av en grindvakt som begränsar byte eller multihoming, till exempel genom att inte tillåta att slutanvändare porterar sina uppgifter. Sådana begränsningar kan till exempel göra det svårt för slutanvändare att byta från ett etablerat nätverk för sociala medier till ett nytt, av rädsla för att man ska förlora kontakter eller eget innehåll i processen. Förordningen är tänkt att avhjälpa dessa problem genom att ge slutanvändarna större valfrihet när det gäller hur deras uppgifter används och hur de vill att de ska användas, samtidigt som förordningen säkerställer att företagsanvändarna får bättre tillgång till de uppgifter de genererar genom sin användning av centrala plattformstjänster.

(30) Enligt artikel 5.2 i förordningen måste grindvakterna vidta åtgärder som gör det möjligt för slutanvändarna att välja att ge sitt samtyckte till att deras uppgifter kombineras och/eller korsanvänds mellan olika grindvaktstjänster. Kommissionen beslutade den 25 mars 2024 att inleda en utredning om bristande efterlevnad mot Meta avseende denna skyldighet[37]. I utredningen görs en bedömning av huruvida Metas reklambaserade affärsmodell ”betala eller godkänn” är förenlig med företagets skyldighet att inhämta användarnas samtycke när Meta avser att kombinera eller korsanvända slutanvändarnas personuppgifter mellan sina olika tjänster. I sina preliminära resultat av den 1 juli 2024 redogjorde kommissionen för sina farhågor om

[35] https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_24_1689.

[36] Denna rapport intygar inte att de efterlevnadsåtgärder som grindvakterna vidtagit är helt eller delvis förenliga med förordningen.

[37] Kommissionen har samarbetat med den irländska dataskyddskommissionen, som också undersöker Metas betala eller godkänn-modell inom ramen för dataskyddsförordningen, för att säkerställa en fullständigt enhetlig tillämpning av EU-lagstiftningen.

att det binära valet enligt Metas betala eller godkänn-modell kanske inte tillhandahåller ett verkligt alternativ för användare som inte vill samtycka till behandling av sina personuppgifter. I augusti 2024 antog Europeiska dataskyddsstyrelsen ett yttrande enligt artikel 64.2 i den allmänna dataskyddsförordningen om stora onlineplattformars införande av betala eller godkänn-modeller. Den 13 november 2024 uppdaterade Meta sin betala eller godkänn-modell genom att tillhandahålla vad man kallade ett mindre individanpassat alternativ. Utöver sin utredning om Metas efterlevnad under perioden före den 13 november 2024 bedömer kommissionen för närvarande även Metas reviderade efterlevnadslösning. När det gäller dataportabilitet och dataåtkomst började grindvakterna under 2024 att förbättra sina dataportabilitetslösningar för att närma sig möjligheten att utföra kontinuerlig dataportabilitet och dataåtkomst i realtid så att slutanvändarna enkelt kan portera och företagsanvändare enkelt få tillgång till uppgifterna. Alla betecknade grindvakter införde sådana lösningar under 2024. Det inbegriper lösningar för överföring av data som gör det möjligt för slutanvändare, såsom användare av Google Search, Facebook eller TikTok, att ge auktoriserade tredje parter tillgång till sina historiska och framtida uppgifter som dessa tredje parter kan använda för att erbjuda konkurrerande eller innovativa tjänster. Redan genomförda och avsevärt förbättrade lösningar för överföring av data gör det dessutom möjligt för företagsanvändare av de olika betecknade tjänsterna (t.ex. Amazon Marketplace, Booking.com eller YouTube) att få tillgång till data som de genererar via dessa tjänster.

(31) Kommissionen har noga övervakat hur de nya verktygen fungerar, i samråd med grindvakter och flera olika berörda tredje parter. Kommissionen förde en intensiv dialog om regleringsfrågor med alla grindvakter för att uppmuntra dem att vid behov använda sig av den återkoppling de fått från tredje part för att förbättra sina efterlevnadslösningar. Grindvakternas nästa efterlevnadsrapporter, som skulle lämnas in i mars 2025, bör återspegla några av förbättringarna samt det pågående arbetet. Kommissionen kommer att fortsätta att samla in återkoppling från marknaden om hur effektiva de genomförda lösningarna är när det gäller att uppnå förordningens mål.

b) **Öka tillträdet till mobila ekosystem**

(32) Om man ska uppnå målet att göra grindvakternas ekosystem öppnare och rättvisare måste man låta konsumenterna få större valfrihet genom att ge slutanvändarna tillgång till flera olika och innovativa produkter och tjänster som uppfyller deras behov. Slutanvändarna måste också lätt kunna byta mellan alternativa produkter och tjänster. Av de bestämmelser i förordningen som spelar en viktig roll för att öppna upp de mobila ekosystemen handlar vissa om utvecklarnas möjlighet att distribuera appar via alternativa källor[38] och andra om effektiv interoperabilitet, om att det ska vara lätt att byta standardinställningar eller att avinstallera appar, samt om att valmöjligheter ska visas på skärmen (särskilt artiklarna 6.3, 6.4 och 6.7 i förordningen).

Standardinställningar, valrutor och avinstallering

(33) En av kommissionens prioriteringar avseende övervakningen av regelefterlevnaden har varit att hindra grindvakter från att utnyttja konsumenternas beteendebias via standardinställningar och att ge slutanvändarna möjlighet att enkelt byta mellan olika digitala lösningar i grindvakternas operativsystem eller webbläsare, i enlighet med artikel 6.3 i förordningen. Att begränsa grindvakternas möjligheter att styra människor till sina egna produkter eller tjänster ger företagsanvändare, såsom leverantörer av alternativa webbläsare och sökmotorer, en möjlighet att öka sin synlighet och förbättra de produkter och tjänster som de tillhandahåller. En större öppenhet i grindvakternas

[38] Till exempel appbutiker som tillhandahålls av tredje part.

tjänster innebär att slutanvändarna får fler valmöjligheter.

(34) Kommissionen har vidtagit beslutsamma åtgärder för att se till att grindvakter snabbt ger användarna fler valmöjligheter. Kommissionen inledde ett förfarande mot Apple den 25 mars 2024 som svar på bevis för att grindvakten i praktiken inte fullgjorde sina skyldigheter att göra det möjligt för slutanvändarna att enkelt ändra standardinställningarna på iOS (inbegripet via webbläsarens valruta) eller avinstallera Apples egna programvaruapplikationer på iOS. Kommissionen förde också en intensiv dialog om regleringsfrågor med Alphabet och Microsoft, som också måste ge slutanvändarna möjlighet att enkelt byta standardinställningar och avinstallera programvaruapplikationer.

(35) Kommissionens insatser har lett till tydliga och påtagliga resultat. Apple tillkännagav i augusti 2024 en rad förändringar: Man tog bort flera hinder som låg i vägen för att användarna lätt skulle kunna välja webbläsare i valrutan och ökade antalet programvaruapplikationer för vilka slutanvändarna kan ändra standardinställning eller som de kan avinstallera. Det finns också ett nytt avsnitt för programmens standardinställningar, vilket gör det enklare att ändra standardinställningarna. Ändringarna har nu genomförts på både iOS och iPadOS. Apple planerar att införa ytterligare uppdateringar under våren 2025. Kommissionen kommer att fortsätta att noga övervaka de åtgärder som vidtagits av Apple och huruvida grindvakten verkligen efterlever förordningen.

(36) Alphabet har nu en förbättrad valruta för sökmotorer och webbläsare på Chrome och Pixel, som gradvis införs på alla Android-enheter. Den förbättrade valrutan ger användarna en fullständigt slumpmässig förteckning över tillgängliga alternativa tjänster. Kommissionen fortsätter att föra en dialog om regleringsfrågor med Alphabet avseende införanden av valrutor och de åtgärder som genomförs när det gäller enkelt byte av standardinställningar och avinstallering av appar.

(37) Microsoft har gjort sin webbläsare och sina sökmotorsapplikationer avinstallerbara i Windows-operativsystemet. Företaget tog också bort rekommendationerna i olika applikationer för Windows om att ange Edge som standardwebbläsare för användare i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). Kommissionen fortsätter att granska Microsofts efterlevnadsplan för att säkerställa att företaget verkligen uppfyller alla aspekter av skyldigheterna.

(38) Det övergripande resultatet är att det skapas fler möjligheter på marknaden som gör att slutanvändare inom EES mer effektivt kan upptäcka och installera alternativa program och ställa in dem som sina standardval om de så önskar. Kommissionen fortsätter dessutom att bedöma om det behövs ytterligare förbättringar för att ett verkligt val ska bli möjligt.

Styrning

(39) Den 25 mars 2024 inledde kommissionen två utredningar av Apple och Alphabet, som tillhandahåller de viktigaste distributionskanalerna för programvaruapplikationer (appar) på mobila enheter inom EES. Utredningarna inleddes för att undersöka om de två grindvakterna uppfyllde skyldigheten i artikel 5.4 i förordningen, enligt vilken de ska tillåta apputvecklare – varav många är små och medelstora företag och nystartade företag i Europa – att kostnadsfritt ”styra” konsumenter mot erbjudanden utanför grindvakternas appbutiker.

(40) Den 24 juni 2024 informerade kommissionen Apple om sin preliminära uppfattning att företagets appbutikspolicy stred mot förordningen på grund av restriktioner för apputvecklare som marknadsför externa erbjudanden och externt innehåll mot konsumenter, vilket innebär att slutanvändarna berövas alternativa och eventuellt

billigare inköpsmöjligheter.

Interoperabilitet

(41) För att rättvisa och öppna marknader ska fungera väl krävs också interoperabilitet. Interoperabiliteten hindrar grindvakterna från att med hjälp av produktintegration utnyttja sina dubbla roller[39] för att hämma konkurrensen. Kommissionen söker skydda de alternativa leverantörernas förmåga att konkurrera med hjälp av innovation genom att underlätta deras tillgång till grindvakternas kritiska funktioner.

(42) Den 19 september 2024 inledde kommissionen två specificeringsförfaranden för att hjälpa Apple att uppfylla sina interoperabilitetsskyldigheter inom ramen för förordningen, i enlighet med artikel 6.7 i förordningen. Det första förfarandet är inriktat på flera iOS-anslutningsfunktioner som främst används för och av anslutna enheter (t.ex. smarta klockor eller hörlurar). Det andra förfarandet är inriktat på den process som Apple har inrättat för att behandla ansökningar om interoperabilitet som lämnats in av utvecklare och tredje parter för iOS och iPadOS. Den 19 december 2024 översände kommissionen preliminära resultat till Apple avseende de två specificeringsförfarandena och inledde samtidigt två offentliga samråd kopplade till dessa förfaranden.

(43) Bristen på interoperabilitet gör det också möjligt för grindvakter som tillhandahåller meddelandetjänster att dra nytta av starka nätverkseffekter, och detta utgör ett hinder för byte och begränsar öppenheten och konsumenternas valfrihet. Kommissionen övervakar Metas framsteg när det gäller att göra WhatsApp och Messenger interoperabla i enlighet med företagets skyldighet enligt förordningen. Efter återkoppling från kommissionen och tredje parter har Meta gjort vissa ändringar i sin lösning. Kommissionen övervakar utvecklingen för att se till att berörda tredje parter verkligen kan bli interoperabla med WhatsApp och Messenger.

Alternativa distributionskanaler

(44) Att säkerställa öppenhet när det gäller distribution av appar och appbutiker ger företagsanvändare friheten att bestämma vilka kanaler de vill använda för att distribuera sina appar, och slutanvändare friheten att få åtkomst till dessa appar eller appbutiker utanför en grindvakts centrala plattformstjänster. För att säkerställa öppenhet, som ger både företag och slutanvändare större valfrihet och uppmuntrar innovation, måste grindvakter hindras från att införa begränsningar för slutanvändare när det gäller vilka appar eller appbutiker som de kan använda.

(45) I praktiken innebär detta att Apple måste tillåta slutanvändare av iPhone-enheter att installera appar på annat sätt än via Apples egen App Store, till exempel genom att möjliggöra installering och användning av appbutiker från tredje part och direkt nedladdning av appar från nätet. Skyldigheterna i förordningen, som gäller för Apple sedan mars 2024, har lett till att ett antal appbutiker från tredje part lanserats i EU, t.ex. AltStore, Aptoide och Epic.

(46) Det är visserligen en positiv utveckling, men den 24 juni 2024 inledde kommissionen, i sin strävan efter verklig öppenhet, en utredning om Apples efterlevnad av förordningen när det gäller de avtalsvillkor som företaget tillämpar på utvecklare som vill tillhandahålla appbutiker från tredje part eller erbjuda sina appar genom tredje parts appbutiker. Utredningen är särskilt inriktad dels på Apples föreslagna avgift för central teknik, enligt vilken utvecklare av appbutiker från tredje part och

[39] Grindvakter kan ha dubbla roller, t.ex. genom att dels tillhandahålla en kritisk tjänst på en marknad, dels vara en konkurrent på samma marknad. I en sådan dubbel roll kan grindvakten använda sin kontroll över väsentliga funktioner för att gynna sina egna produkter eller tjänster och på så sätt hämma konkurrensen från alternativa leverantörer.

tredjepartsappar måste betala en avgift på 0,50 euro per installerad app, dels på den procedur i flera steg som Apple infört för att ladda ned och installera alternativa appbutiker eller appar på iOS, och dels på de behörighetskrav för utvecklare som behövs för att kunna erbjuda alternativa appbutiker eller direkt distribuera appar från nätet på iOS.

(47) Precis som Apple måste Alphabet se till att alternativa distributionskällor för appar verkligen är aktiverade på dess Android-operativsystem. Kommissionen fortsätter att samarbeta med Alphabet och berörda tredje parter för att ta itu med potentiella farhågor om huruvida Alphabets Android-operativsystem faktiskt överensstämmer med förordningen.

c) **Rättvisa villkor för sökning på nätet**

(48) Att säkerställa likabehandling och skydd mot diskriminerande metoder är en av förutsättningarna för rättvisa villkor för sökning och öppna sökmarknader på nätet. Mot bakgrund av detta söker förordningen skydda företagsanvändare från illojal konkurrens från grindvakternas egna tjänster och erbjuda andra leverantörer av onlinebaserade sökmotorer fler möjligheter att utveckla nya sökalternativ.

(49) Förbudet för grindvakter mot att behandla egna tjänster och produkter förmånligare än tredje parts tjänster och produkter, som fastställs i artikel 6.5 i förordningen, är omfattande och gäller alla former av förmånlig behandling. När det gäller Alphabet omfattar det företagets egna vertikala söktjänster som rangordnas eller införlivas i Google Search-resultaten. Detta omfattar även fall där Alphabet behandlar sina egna innehållstjänster mer förmånligt än tjänster från andra innehållsleverantörer som också rangordnas på Google Search. Kommissionen inledde ett förfarande mot Alphabet den 25 mars 2024 på grund av farhågor om att grindvakten behandlar sina egna vertikala sök- eller innehållstjänster förmånligt jämfört med tjänster från liknande konkurrenter som är verksamma inom områden som besöksnäring, resor, e-handel eller innehållsskapande, i strid med artikel 6.5 i förordningen.

(50) Dessutom föreskriver artikel 6.11 i förordningen att sökmotorer från företag som betecknats som grindvakter ska dela med sig av klick- och sökdata till alternativa leverantörer av sökmotorer. Denna skyldighet är avsedd att främja öppenhet för sökmotorer från tredje part.

(51) I mars 2024 föreslog Alphabet en datalicenslösning för att uppfylla skyldigheten i förordningen att dela data om rangordning, sökning, klickning och visning. Kommissionen håller på att bedöma om denna licenslösning är förenlig med artikel 6.11 i förordningen. Kommissionen har haft kontakt med Alphabet och potentiella tredje parter avseende frågan. Kommissionen har också diskuterat villkoren för ett effektivt datautbyte enligt artikel 6.11 i förordningen med dataskyddsmyndigheter, särskilt inom ramen för högnivågruppen.

d) **Onlinebaserade marknadsplatser**

(52) Att uppnå ett rättvist och öppet företagsklimat för onlinebaserade marknadsplatser och onlinebaserad förmedling är syftet med ett antal av bestämmelserna i förordningen, t.ex. bestämmelserna som förbjuder paritetsklausuler och förmånlig behandling i rangordningen, som motverkar orättvisa datafördelar och som främjar dataåtkomst och dataportabilitet för användare.

(53) Förordningen förbjuder alla former av paritet (vertikal eller horisontell), och detta omfattar affärsmetoder utöver pris och eventuella åtgärder som skulle ge samma effekter som en paritetsklausul. Därigenom blir det möjligt för företagsanvändare att tillämpa olika försäljningsvillkor för olika distributionskanaler. Förordningen strävar

därför efter att undanröja paritetshinder avseende företagsanvändares möjligheter att erbjuda varor eller tjänster via alternativa plattformar och direktförsäljningskanaler. En sådan begränsning gäller alla åtgärder som får liknande effekter som paritetsklausuler, till exempel höjda provisionsavgifter eller borttagande av företagsanvändares erbjudanden.

(54) Booking[40] angav att företaget, för att uppfylla förordningens krav, för det första hade strukit EES från förteckningen över territorier som omfattas av paritetskrav i sina allmänna villkor och, för det andra, hade infört en uppdaterad version av villkoren som inte längre hänvisar till paritet[41]. Booking angav också att man hade slutat använda externa priser som input till sina premiumprogram.

(55) Amazon rapporterade att man enligt sin egen självbedömning inte tillämpade paritetsklausuler som skulle vara oförenliga med förordningen. Andra grindvakter rapporterade framåtblickande efterlevnadsmekanismer som ska förhindra införandet av paritetskrav för företagsanvändare i framtiden[42]. Kommissionen kommer att fortsätta att övervaka och bedöma om de relevanta skyldigheterna i förordningen verkligen uppfylls, om det finns någon risk för kringgående och om grindvakterna kan tänkas använda alternativa åtgärder med liknande effekt.

(56) Förbudet mot förmånlig behandling av egna produkter och tjänster i förordningen omfattar såväl onlinebaserade förmedlingstjänster som onlinebaserad sökning. Detta ska säkerställa rättvisa och öppna onlinebaserade marknadsplatser för de tusentals företagsanvändare som konkurrerar direkt med grindvakternas produkter och tjänster på grindvakternas egna plattformar. Det gynnar i sin tur även slutanvändarna som på så sätt kan hitta ett bredare urval av produkter och tjänster på grindvakternas plattformar. Som tillkännagavs den 25 mars 2024 genomför kommissionen preliminära utredningsåtgärder för att bedöma Amazons efterlevnad av förordningen i förhållande till eventuella metoder för förmånlig behandling av egna produkter eller tjänster.

3. Information om koncentrationer

(57) Enligt artikel 14 i förordningen ska grindvakter informera kommissionen om alla koncentrationer de avser att genomföra, i de fall där de samgående enheterna eller målbolaget tillhandahåller centrala plattformstjänster eller andra tjänster inom den digitala sektorn eller möjliggör datainsamling.

(58) Under 2024 mottog kommissionen 15 underrättelser om planerade koncentrationer från grindvakter. Icke-konfidentiella sammanfattningar av de uppgifter som lämnats av grindvakter i enlighet med artikel 14 i förordningen offentliggjordes på kommissionens webbplats för nio av dessa underrättelser[43], tillsammans med information om vilket datum underrättelserna hade inkommit och företagens identitet.

(59) Framför allt handlade flera underrättelser, som inkom i enlighet med artikel 14 i förordningen, om avtal om förvärv av talanger, en praxis som på engelska också kallas för *acqui-hiring*[44]. Sådana transaktioner kan ta sig olika uttryck. De omfattar vanligtvis

[40] bookingholdings.com/wp-content/uploads/2024/11/DMA-Compliance-Report.pdf.
[41] Denna version delgavs företagsanvändare och tillkännagavs under workshoppen om efterlevnad i november 2024.
[42] Med koppling till artikel 5.3 i förordningen identifierade Alphabet dessutom relevanta avtal avseende Play Store och Maps som kan ha innehållit paritetsklausuler. För sådana avtal ansökte företaget om undantag i början av 2024. Apple ansåg att man när det gäller App Store redan före den 7 mars 2024 uppfyllde kraven i artikel 5.3.
[43] De återstående underrättelserna från 2024 kommer att offentliggöras löpande under 2025 och tidigast fyra månader efter mottagandet av informationen.
[44] Se till exempel Microsoft/Inflection AI, Inc. som rapporterades enligt artikel 14 i förordningen den 17 oktober 2024.

anställningsavtal för nyckelpersonal i målbolaget, men omfattar inte alltid förvärv av aktier eller tillgångar i målbolaget. Huruvida en sådan förvärvstransaktion utgör en koncentration i den mening som avses i artikel 3 i förordning (EG) nr 139/2004 är inte alltid tydligt och kan kräva en grundlig analys från fall till fall[45].

(60) Artikel 14 i förordningen ökar insynen i grindvakters förvärv och gör det möjligt för kommissionen att identifiera bredare förvärvstrender inom den digitala sektorn. Kommissionen delar också informationen om förvärv med medlemsstaterna som i sin tur får använda informationen för sin nationella kontroll av sammanslagningar. I de fall där medlemsstaterna har nationell jurisdiktion är det fortfarande möjligt för nationella behöriga myndigheter att hänskjuta koncentrationer till kommissionen.

IV. BEDÖMNING AV DEN GRANSKADE BESKRIVNINGEN AV KONSUMENTPROFILERINGSTEKNIKER

(61) Enligt artikel 15 i förordningen ska grindvakter till kommissionen lämna in en beskrivning, granskad genom en oberoende revision, av alla eventuella tekniker för profilering av konsumenter som grindvakten tillämpar på eller använder på sina centrala plattformstjänster som förtecknas i beslutet om betecknande i enlighet med artikel 3.9 i förordningen. De ska också offentliggöra en översikt över beskrivningen. Tidsfristen för att lämna in de granskade beskrivningarna och offentliggöra översikten är sex månader efter beslutet om betecknande. Grindvakterna måste också uppdatera dokumenten årligen.

(62) Kommissionen var redo att ge vägledning och råd till grindvakterna som en förberedelse för deras rapporteringsskyldigheter, som en del av diskussionerna inför efterlevnadsarbetet.

(63) De sex grindvakter som betecknades den 5 september 2023 skulle lämna in den granskade beskrivningen av sina rapporter till kommissionen och offentliggöra motsvarande offentliga översikter senast den 7 mars 2024. Vid detta datum hade kommissionen fått in granskade beskrivningar av rapporterna från Alphabet, Amazon, Apple, Meta och Microsoft. ByteDances granskade beskrivning inkom med viss försening, som kommissionen tidigare hade informerats om, den 9 april 2024. Booking Holdings, som betecknades den 13 maj 2024, lämnade in sin granskade beskrivning och offentliggjorde motsvarande offentliga översikt den 13 november 2024. I enlighet med artikel 15.1 i förordningen skickade kommissionen vederbörligen alla granskade beskrivningar till Europeiska dataskyddsstyrelsen.

(64) Kommissionen gav återkoppling till grindvakterna om deras granskade rapporter och kommer att fortsätta att analysera allt material som grindvakterna lämnat in till kommissionen i enlighet med artikel 15 i förordningen. Kommissionen kommer att överväga uppföljningsåtgärder där så är lämpligt, t.ex. uppdatering av mallen för granskade beskrivningar[46]. Den kommer också att fortsätta att samarbeta med Europeiska dataskyddsstyrelsen och högnivågruppen om artikel 15 i förordningen som ett potentiellt intresseområde för bland annat europeiska och nationella dataskyddsmyndigheter och konsumentskyddsmyndigheter.

V. SAMARBETE MELLAN KOMMISSIONEN OCH NATIONELLA MYNDIGHETER

[45] I fallet Microsoft/Inflection ansåg kommissionen till exempel att transaktionen omfattade alla nödvändiga tillgångar för att överföra Inflections marknadsposition till Microsoft och drog slutsatsen att transaktionen utgör en koncentration enligt artikel 3 i förordning (EG) nr 139/2004. Se https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_24_4727.

[46] https://digital-markets-act.ec.europa.eu/system/files/2023-12/Article%2015%20DMA%20Template%20%28consumer%20profiling%20report%29.pdf.

(65) Förordningen fastställer de allmänna principerna för samspelet mellan förordningen och andra relevanta rättsliga instrument i unionen, såsom konkurrens-, uppgiftsskydds- och konsumentskyddslagstiftning. Principerna beskrivs i artiklarna 1.5 och 1.6 i förordningen. Enligt artikel 37 i förordningen ska kommissionen och medlemsstaterna dessutom ha ett nära samarbete och samordna sina tillsynsåtgärder för att säkerställa en enhetlig, ändamålsenlig och kompletterande efterlevnad. Enligt artikel 38 i förordningen ska kommissionen och de nationella behöriga myndigheter som övervakar efterlevnaden av konkurrensreglerna samarbeta med varandra genom Europeiska konkurrensnätverket.

(66) I enlighet med artikel 38 i förordningen bedrev kommissionen ett nära samarbete och en nära samordning med de nationella behöriga myndigheterna genom Europeiska konkurrensnätverket och fortsatte på så vis en lång tradition av nära samarbete genom denna ram som har funnits i mer än 20 år. I synnerhet höll kommissionen och de nationella behöriga myndigheterna varandra systematiskt underrättade om sina respektive tillsynsåtgärder, i enlighet med artikel 38.1 i förordningen. Tack vare detta informationsutbyte och Europeiska konkurrensnätverkets arbete samarbetade kommissionen och de nationella behöriga myndigheterna väl och bedrev en effektiv samordning under 2024.

(67) Under 2024 mottog kommissionen från de nationella behöriga myndigheterna en underrättelse, i enlighet med artikel 38.2 i förordningen, om en avsikt att inleda en utredning av en grindvakt på grundval av den nationella lagstiftning som avses i artikel 1.6 i förordningen, och två underrättelser, i enlighet med artikel 38.3 i förordningen, om en avsikt att ålägga grindvakter skyldigheter på grundval av samma lagstiftning. Dessa underrättelser lämnades in utöver anmälningarna från de nationella behöriga myndigheterna enligt förordning 1/2003.

VI. HÖGNIVÅGRUPPEN FÖR FÖRORDNINGEN OM DIGITALA MARKNADER[47]

(68) Högnivågruppen för förordningen om digitala marknader inrättades genom ett kommissionsbeslut av den 23 mars 2023 på grundval av artikel 40 i förordningen[48]. Högnivågruppen består av de europeiska organ och nätverk som identifieras i förordningen och har inrättats som en expertgrupp, i enlighet med kommissionens beslut om fastställande av övergripande regler för inrättande och drift av kommissionens expertgrupper[49]. Högnivågruppen leds av kommissionen, som också tillhandahåller sekretariatstöd. Högnivågruppen strävar efter att stödja ett enhetligt och ändamålsenligt genomförande av förordningen och andra sektorsspecifika bestämmelser som är tillämpliga på grindvakter.

(69) Högnivågruppen spelar också en viktig roll när det gäller att identifiera och utvärdera samverkan mellan förordningen och sektorsspecifika regler. Kommissionen kan dra nytta av expertis från relevanta sektorsspecifika organ och nätverk under eventuella marknadsundersökningar om nya tjänster och metoder.[50]

(70) Under 2024 inrättades tre tematiska undergrupper med fokus på datarelaterade skyldigheter, artikel 7 i förordningen (interoperabilitet) och artificiell intelligens (AI)[51]. Sammanlagt höll de tre undergrupperna sju möten, utöver den plenarsession

[47] Inom ramen för förordningen är högnivågruppen för förordningen om digitala marknader synonym med högnivågruppen för digitala tillsynsmyndigheter.
[48] https://competition-policy.ec.europa.eu/system/files/2023-03/High_Level_Group_on_the_DMA_0.pdf.
[49] Kommissionens beslut C(2016) 3301 final om de övergripande reglerna för inrättade av kommissionens expertgrupper och deras verksamhet.
[50] Ibid, artikel 40.7.
[51] Undergruppernas arbete styrs av individuella riktlinjer.

som ägde rum i mars[52].

(71) Vid plenarsessionen antog ledamöterna i högnivågruppen sitt första gemensamma uttalande, där man betonade högnivågruppens ståndpunkt om AI. I uttalandet klargörs att AI-systemen, i den mån de integreras i de betecknade centrala plattformstjänsterna, kommer att omfattas av skyldigheterna i förordningen[53].

(72) Den betydande utvecklingen på AI-området ledde till inrättandet av undergruppen för AI, som höll sitt första möte i oktober 2024. Det gav möjlighet att bjuda in grindvakter för att presentera sina AI-initiativ och besvara frågor från medlemmarna i högnivågruppen[54]. Detta var också en möjlighet för Europeiska AI-byrån att presentera förordningen om artificiell intelligens och Europeiska styrelsen för artificiell intelligens, medan medlemmarna i högnivågruppen diskuterade det pågående arbetet med AI inom sina nätverk och organ.

(73) Undergruppen för datarelaterade skyldigheter höll fyra möten under 2024[55]. Viktiga fokusområden var till exempel skyldigheten att inhämta samtycke till kombination av data mellan betecknade tjänster och separata tjänster, i enlighet med artikel 5.2 i förordningen, inbegripet Metas efterlevnad av denna bestämmelse och samspelet mellan den och dataskyddsförordningen[56]. Efter att undergruppens mandat förlängdes av medlemmarna i högnivågruppen har denna särskilda undergrupps mandat utökats sedan dess andra möte[57]. Mandatet omfattar nu även kommissionens arbete med dataåtkomst och dataportabilitet, liksom onlinebaserade sökmotorers delning av data avseende rangordning, sökning, klickning och visning. Diskussionerna berörde vidare de konsumentprofileringsrapporter som lämnats in av grindvakter inom ramen för förordningen och den gemensamma vägledning som Europeiska dataskyddsstyrelsen och kommissionen utfärdat om samspelet mellan den allmänna dataskyddsförordningen och förordningen. Den senare presenterades också i undergruppen för artikel 7.

(74) Vidare sammankallades undergruppen för artikel 7 i april och september 2024. Diskussionerna i undergruppen var inriktade på den senaste utvecklingen när det gäller betecknade nummeroberoende interpersonella kommunikationstjänsters efterlevnad[58], inbegripet referenserbjudandet och effektiva mekanismer för att upptäcka användare.

(75) En viktig slutsats som betonades både vid plenarsessionen och vid undergruppsmötena är behovet av att säkerställa ett smidigt samarbete mellan olika policyinstrument och förhindra grindvakter från att utnyttja en policy för att kringgå en annan. Om man ser framåt kommer högnivågruppformaten att underlätta det samarbete och den samordning som krävs för att säkerställa att kontrollen av att förordningen följs förblir robust och förutsägbar.

[52] För mer information om varje plenarsession eller möte i undergrupperna, t.ex. dagordningar och sammanträdesprotokoll, se https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/screen/expert-groups/consult?lang=en&groupId=3904&fromMembers=true&memberType=5&memberId=111640.
[53] I dokumentet fastställs dessutom riktlinjer för samarbete samt viktiga områden som är relevanta för AI och som behöver kompletterande övervakning och samordnad tillsyn.
[54] Apple, Microsoft och Meta deltog med representanter på mötet, medan Alphabet skickade ett informationsmeddelande som delades med medlemmarna i högnivågruppen.
[55] I februari, april, september och oktober 2024.
[56] Europeiska dataskyddsstyrelsen lade fram yttrande 08/2024 om giltigt samtycke inom ramen för modeller för samtycke eller betalning som används av stora onlineplattformar, som antogs den 17 april 2024.
[57] Det omfattar nu förutom artikel 5.2 även artiklarna 6.9, 6.10 och 6.11.
[58] ”Over-the-top-meddelandetjänster” eller helt enkelt ”meddelandeappar”.